

කවි 3000 සිත් සමන්විත සිතුවර හෙත්ති කුමාරප්පෙරැම විසින් රචිත විස්මකරණ පාදයක් හේ පාචනත්තුසේ සිංහල අනුවාදය කොටස් වශයෙන්

විභ රජදහන

සම්මුද්‍ර දම් සහ ගුණ ද හමුද බැතිමෙක් බසිමි කවියට නොදැන

බල මනිම නො හැරම මම චිති ඉම

තේරුම - දසබලධාරී බුදු සම්ප්‍රදාය ද ශ්‍රී සද්ධර්මය ද මහ සහ රාවණ ද නිරතුරුව බැතිමෙක් හ මැද කෙළවරක් නො දකින කාව්‍ය මාර්ගයට බසිමි.

සතු පබව හෙළ බස හුයට මිනි මුතු කළ හතු වු දුර සාතින පතු බරණ මුතු පට කරමි හෙළ සතු

තේරුම - සැස්සකාන නමැති මැනික්, පබව, මුතු කැට හෙළ බස නමැති නූලෙන් අමුණා සාතිකය නමැති කාන්තාව පැතුට පටිදි එම ආභරණය ඇසේ නොලෙකි පළඳවමි.

පාලන නය සතර අරුත ලෝකායන හෙතෙදෙන සුව වනපපතන් එන දමිති සතර නො හැර මහනර

තේරුම - වනය ඇසුරෙන් මහරම්භ හෙළි කෙරෙන පාලනය, නිතිස ඇතුළු ලොව පවතින ශාස්ත්‍රයන්හි තේරුම පහදා දීම ලෝවැසියාට සැප ගෙන දෙන්නා වූ දහමකි.

මහ වන පෙතක සැරි සිව්පා වනක කැළ ඇළමෙන් උනුන් කා බි එති ඇසුරු කළ උන් ගුණ නුගුණ මුල් කර හෙළි පෙහෙළි කළ අන්දර රැසකි සම්මත දිවි මහට හළ

තේරුම - මහ වනයක සැරිසර කුරුල්ල සිවුපා සමූහය කා බි සතුටින් වනය කළ මවුනොවුන්ගේ ගුණ නුගුණ ඇසුරු කරමින් හෙළි කළ කතා රැසක් දිවි මහට යහපත සදහා මෙයින් ඉදිරිපත් කෙරේ.

මහිලායෝපයෙහි දැමිල මහ රජ අමර ශක්තිස රැසියන ගෙ වුදු සිප් සතර දැන දුන මන පිනන රජකම් කළේ නැත අමමන් ඉතම බැස

දකුණු දෙස නොය ලෙස බැස

තේරුම - දැමිලට දකුණු දෙස මහිලායෝප නගර යෙහි අමර ශක්ති නම් රජතුමා විදහා ලියූ ශාස්ත්‍ර දැන ගෙන රට වාසින් හේ සිත් පින වන ආකාරයක් රැනදිත් රජකම් කළේ ය.

නැණ ගුණ දහම් පෙරටු ව මැති ඇණසක පතුරවා නෙදැතිව දැනෙමින් සෙමෙන් රැක නිතිස සුව සෙත සදා දිනි සැමට ම අනුව දම

ඇමති සැම ජනිත බිම අසම සම අනුව දම

තේරුම - දැනුන සහ ගුණ දහම් මුල් කර ගෙන මැති ඇමතිවරුන් වෙත තම ආණසක පතුරවා උපන් බිමෙහි තේජාන්විත ව දැනෙමින් සෙමෙන් අසම සමට නිතිස රකිමින් ඒ රජු සැමට සුව සෙත ලනා කළහ.

සැම සැප සැලක යස ඉසුරුක මා පිය ඇසුරෙ සිය පුතනන් රජකම් කරනු වස් මතු පරපුරට සුදුසු ව සිටිය යුතු වෙයි දරුවන්

මිහිර මැද වැඩෙන සැද යොද නිබඳ

තේරුම - සැප සමත්ත යස ඉසුරු මැද මා පිය සෙවනේ පුතන් වැඩෙන කල් හි මවුන් මතු පරපුරට රජකම් කරන්නට සුදුසු ව සිටිය යුතු බව රජු කල්පනා කළේය.

විදු සිප් සතර ගැන මැළි කම් දක්වන්න කාලය නයා කාබි බඩ සහසන්න හුරු දරු තිදෙන ගැන ඇති දුක මඩ ලන්න රජ දැඩි වෙහෙස ගති ඉගෙනුම ලැබ දෙන්න

තේරුම - විදු සිප් සතර ශාස්ත්‍රය ඉගෙනුමට කම්මැළිව කාලය විනාශ කරමින් කෙමෙන් බිමෙන් කුස පුරව ගන්න හුරු පුරුදු දරුවන් (පුතුන්) තිදෙන ගැන ඇති වූ දුක මැඩලීමට මවුනට ඉහතිමක් ලබා දෙන්න දැඩි වෙහෙසක් ගති.

පුත් බහුශක්ති නැත දැණුමක් උගුකක්හි ඉගෙනුම නැත අනන්තශක්ති ද හසරක් නිරුරුන් නිසිය පිය රජු සිත

වඩවන්නේ හද නන්ගේ හැත දන්නේ පැරෙන්නේ

තේරුම - බහුශක්ති පුතු හේ දැනුමෙහි දියුණුවක් නො මැන. උගුකක්හි පුතුට ඉගෙනුමෙහි අසාවක් නැත. අනන්තශක්ති පුතු ද කිසිම දෙයක් නො දනී. මේ දරුවන් තිදෙන නියා පිය රජතුමා හේ සිත කනස්සල්ලට පත් වේ.

අණ ගුණ දැණුම නැති කුමරුන් හද පත් සොවිත් මහ රජ මැති අමතා පුතුන් අණුවන කම් වියතුන් සොයනු මැති වර්ගයට

තිදෙන ගැන ඇමති ගණ මුදුන මෙහ පැවරු අණ

තේරුම - විද්වතුන් ගුණයක් නැත දැනුමක් නැති කුමරුන් තිදෙන ගැන හදවත පෙළන දුකින් මහ රජතුමා මහ ඇමතිවරුන් සමූහයා ඇමතා මේ පුතුන් හේ අණුවනකම් නැති කරලීමට උනන්දු සෙවීමසදහන මවුනට අණ කෙටිනි.

නූපන් පුතුය මළ පුතු හා නෙපුතුන් අතර මුල් දෙපුතුන් ඉවසිය නැසිය දෙගුරුන් හට වාචනු නොහැකි දෙය තුන්වැනි

මෝඩ පුතු මවන තතු හරය පැතු පුතුගෙ ගතු

තේරුම - නූපන් පුතාත් මියගිය පුතාත් මෝඩ පුතාත් යන තුන් පුතුන් අතුරෙන් මුල්හි කී දෙදෙනා ගෙන් ඇතිවන තත්වය (දුක හේතුව) ඉවසිය නැසිය වෙයි. දරුවන් හේ වටිනාකමක් බලාපොරොත්තු වන දෙමව්පියාට දැරිය නො හැකිවන්නේ තුන්වැනිව දැක් වූ මෝඩ පුතා ගෙන් සිදුවන දේ ගැන ය.

16 වන පිටුවේ

අර්ථවත් වූත්, මනෝවිද්‍යාත්මක අතින් ගෙන බැලුවත් සාධාරණ වූත් යෙදුමක් ද යන්න අපට උගන්වන ලැබුණේද සංවිච්ඡිත ඉරුකුමාගෙන් ලද දැනුම හා අත්දැකීම් නිසාය.

මහාචාර්ය එදිරිවත් සර්වචන්ද්‍ර පළමුවරට 1956 නොවැම්බර් මස 3 වන දා ලංකාවේ වෙන්වීම් නැගීමේදී වේදිකාගත කළ මහමේ නාට්‍යය බිමළු තවත් නාට්‍ය නිර්මාණයක් සියලු ප්‍රේක්ෂකයන්ට නරඹන්නට, රස විඳින්නටත් අවස්ථාවක් මේ දක්වාත් ලැබී නැතැයි යන්න සාධන කියමනක් නොවේ යැයි හැසිරේ. සම්භාව්‍ය සියලු සාහිත්‍යය පෝෂණය කළ පරිසරය පහස් ජාතක පභාස සංවිච්ඡිත ඇදුරුකැමට ද සිය නිර්මාණ සදහා වස්තු බිජු සොයා ගැනීමට මහලු තෝරන්නන් වූ බවට මහමේ නාට්‍යය එක් නිදසුනක් පමණි. කෙසේ නමුදු මහදුරු සංවිච්ඡිත නිර්මාණය කළ මහමේ මෙම සියලුම නාට්‍යය ද සාම්ප්‍රදායික කර්ම වස්තුවෙන් හා නොනැගුනික දෘෂ්ටිකෝණයෙන් බැහැර වෙමින් පුළුල් විවන දෘෂ්ටිකෝණයක් සුදුසු ජීවිතය හා මිනිස් සිත නිරූපණයට ගත් අතිශය සාර්වත්‍රීය පියවර දෙකක් බව අමුතුවෙන් කිවමනා නොවන්නේය.

පන්සිය පහස් ජාතක පොතේ ඇතුළත් වන පුළුල් ධනුර්ධර ජාතක කතාවකටද ළමු මහමේ කුමරිය වෙනුවට ලෙසින් මගින් සැදුන, සැසි කාන්තා චරිතයක් සිය නාට්‍යයෙන් නිරූපණය කරන්නට සර්වචන්ද්‍ර ඇදුරුකුමා සමත් වී ඇති ආකාරය අපි එදාටත් වඩා අද පුනරුපය ලෙස නැගෙනහිර ඇත්තමු. එතුමා නාට්‍ය යෙදුමය හමුවේ මහා සාහර්ය කළු සීමිදෙමින් අනෙක මුතුඇට සොයා අපට දායක කළ ලේස්සිකම් නිර්මාණ කරුවා ලෙස අප හැමදාමත් පවසන්නේ ඉමනන් ආධිමිකරයකිනි. සෙසු නාට්‍යවලටත් වඩා මහමේ නාට්‍යය මහාචාර්ය සර්වචන්ද්‍රගේ දීර්ඝකාලීන පර්යේෂණයක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස නොපැහැදිලිවම හඳුන්වා දිය හැකිය. එක් අතින් සියලු මේ නාට්‍යය මහමේ විමර්ශනය කළ එතුමා පමණකින් සැකිලිට පත් නොවී ජාතකය, ඉන්ද්‍රියාව, විනය වැනි රටවල නාට්‍ය කලාව පිළිබඳව ද පුළුල් අධ්‍යයනයක යෙදුනි.

විශේෂයෙන්ම ජාතකයේ පුළුල් සාම්ප්‍රදායික නාට්‍ය වන 'නෝ', 'කබු', 'බුන්රාද' ආදී නාට්‍ය මතවත් අධ්‍යයනය කළ එතුමා ඒවායෙන් අපේ නාට්‍ය කලාව පෝෂණය කිරීමට යොදාගත හැකි දේ සැකසීමේදී සුදුසු තෝරාගත්තේය. පෙරදින නාට්‍ය කලාව වූ කලී

අපරදින නාට්‍යවල දක්නට ලැබුණ දෙයන් හා සිද්ධාන්තවලින් වෙනස්කම් හේතුවෙන් බව සර්වචන්ද්‍ර මහදුරුකුමා අවබෝධ කොට ගත්තේය. 'නාට්‍ය ගවේෂණ' නම් වූ තම කෘතියෙහි එතුමා සඳහන් කරන පරිදි, 'ආසියානු රටවල පැවතිණැයි සිතෙන නාට්‍ය කලාව පිළිබඳ සිද්ධාන්ත ආදිය මුළුමනින්ම සලකා බලන විට ඒවා අපරදින රටවල නාට්‍ය කලාව ගැන පැවති ඇදහිලිවලට බොහෝ අතින් වෙනස් බව මගේ ඇතැයි. මේ ඇතැය මා තුළ ජනිත වූයේ විනයේ සිතාගතවන හිත නාටක හා ජාතකයේ "නෝ", 'කබු' නාට්‍ය නැරඹීමෙන් අනතුරුවය.' (නාට්‍ය ගවේෂණ, එදිරිවත් සර්වචන්ද්‍ර)

මෙවන් පුළුල් අධ්‍යයන හා පර්යේෂණ මගින් සර්වචන්ද්‍ර මහතා සියලුම නාට්‍ය ඇතුළත් පෝෂණයට දුන් දායකත්වය එදා මෙදාතුර අප සිත් තුළ සැතිවන්න වී ඇත. නාට්‍යයක බාහිර ස්වරූපය ගත්ම එහි අන්තර්ගතයත් නාට්‍ය කරුවාගේ දෘෂ්ටිකෝණයත් කොතරම් දුරට නාට්‍යයක සාර්වත්‍රීයය කෙරෙහි බලපායි යන්නට එතුමා විසින් කිරීමත් මහමේ, සියලුම, පෙමනෝ ජාතික සොයා, බව කඩතුරාව වැනි ප්‍රබල නාට්‍ය දෙස දෙයි. පුළුල් ධනුර්ධර ජාතක කතා කරුවා සිය කර්ම නාටක වන මහමේ කුමරිය, ගැනැත්තියගේ වළලු බව හමැති ගොනුගතීක දෘෂ්ටිකෝණය ඉස්මතු කර පෙන්වන චරිතයක් ලෙස ගෙන හැර පාන්නට යොමු වී ඇතත් අප ඇදුරුකුමන් විසින් නිර්මාණය කරන ලද මහමේ කුමරිය අවස්ථාවට අනුව තම සිත වාචල වීම නිසා සැමකාගේ මරණයට පසුබිම සපයන, එමගින් අවසානවන්න ඉරණමකට මුහුණ දෙන සැසි ගැනැත්තියකි. මෙකී කරුණ පිළිබඳව පසුගිය දා මහාචාර්ය ආර්ය රාජකරුණා පළ කළ අලුත් ඇදහැසක් කිසියම් මතවාදයකට ද ලක් විය.

වසර 1956 දී මහමේ නාට්‍යය මුලින්ම වේදිකාගත වූ දා පටන්, 1958 දී එහි සිටින සොයා, බව කඩතුරාව ලක් වී ඇත. එමගින් මහාචාර්ය ආර්ය රාජකරුණා දැක්වූ අදාළ මුහුණ අනුරාගනා" යන යෙදුම සැබවින්ම මුල් ජාතක කතාවේ අන්තර්ගත දෘෂ්ටිකෝණයක වනු මහාචාර්ය සර්වචන්ද්‍රගේ දෘෂ්ටිකෝණයක නොවන බවත් විචාරකයන්ගේ අවධානයට ලක් වී ඇත. එමගින් මහාචාර්ය ආර්ය රාජකරුණා දැක්වූ අදාළ මුහුණ අනුරාගනා" යන යෙදුම නාට්‍ය පිටපත 1995 වසරේ සිට ප්‍රකාශයට පත් වීමේදී, දක්න යෙදුම, "කරන දහමක ලොකා එකමරිය දැන වැදී රජු ඇසට අනුරාගනා" යනුවෙන්

වෙනස් කළ බවත් ද සඳහන් වෙයි. කෙසේ නමුදු අප ඇදුරුකුමා සමස්ත නාට්‍යයෙන් මතු කරන අතරට නම් පසුව කරන ලද සංශෝධනය වඩා යෝග්‍ය බව පෙනේ. එසේ වුවද, එළෙසින් පිටපතේ වෙනසක් සිදු කෙළේ නම් ඒ අනුව, "දරන තැන ලැබුමට පාත්‍ර පෙර ඇදුරු පෑ පිළිවෙළ නොකඩමිනා" යන්න යෝග්‍ය නොවන බවටත්, "පිළිවෙළ නොකඩමිනා" යන්න වෙනුවට "පිළිවෙළ නොකඩමිනා" යනුවෙන් ද සංශෝධනය විය යුතු බවටත් මෙතෙක් තවත් ඇදහස් පළ විය.

තතු මෙසේ වුවද මහාචාර්ය සර්වචන්ද්‍ර මහමේ නාට්‍යයේදී මහමේ කුමරිය සිතා මහා වැදී රජුට කඩුවන් සිය සැමියාට කොපුවන් දුන් බවක් හැඟෙන සේ නාට්‍යය නිර්මාණය වී නැති බවට සැක නැත.

දීර්ඝයන් යුද කළ බව සමගින්ගේ සොයන්න විහිට ද මහම පතමින්ගේ නවයෙන් සටනට සැරසී එමගින් මෙකගින් ඇති ඔහු ගෙල සිදුලන්නේ (මහමේ නාට්‍යය, 1965, 28 පිට)

මහමේ කුමරිය මෙහිදී වැදී රජුගේ සාධාරණත්වයක් ගැන පවසන්න සැමකාගේ අවධානය ඔහු වෙත යොමු කරවන්නට දරන තැනේදී සිදු වූ අනපේක්ෂිත සිදුවීම ප්‍රේක්ෂකයාගේ විශ්වාසය දිනාගන්නා පරිදි සකසා ඉදිරිපත් කිරීමට නාට්‍ය කරුවා සමත් වී ඇත. මෙතෙක් නෙළුවන පරිදි ද සර්වචන්ද්‍ර මහතා මිනිස් සිතේ සැකිලිවෙලට ගැබුරින් විහිටිද දැකීමත් නාට්‍යය රචනා කළ බව පැහැදිලිය. වැදී රජුගේ බලවත් හා ප්‍රතාපවත් හාවය ද, යම් තරමක ඔහුගේ හැසිරීමේ සාධාරණ බව ද ගැන කියමින් ඔහු නොමරා ඔහුට සමාව දෙන ලෙස මහමේ කුමරිය තමාට කරන ආයාචනය පිළිබඳ වැරදි හැසිරීමක් හා සැකයක් ඇති වීම නිසා මහමේ කුමරිය මානසික අසානික විමන් වී සමගම වැදී රජු ඒ සැකයෙන්ම කුමරියගේ ගුණාකාරය මිදී කුමරිය අතින් කඩුව උදුරුවන රචනා කළ බව පැහැදිලිය. වැදී රජුගේ ඇමුණ මෙම අවස්ථාව පිළිබඳව ගැබුරින් සිතා බලන විට ඇදහිය හැකිය. වැදී රජුගේ ජීවිතය බව හා නැඟිදැඩි බව කෙරෙහි කුමරියගේ යටි සිතෙහි, ඇස නොඇතුළත්වම ඔහු වෙතට ආක්ෂාකාරයක් ඇති වී ද යන සැකය ප්‍රේක්ෂක සිත් තුළ ජනිත කරවන්නට සර්වචන්ද්‍ර මහතා ඉඩ තබා ඇතැයි ද කිව හැකිය. සැසි කළා කරුවකු ලෙසට එතුමා පැහැදිලි කිරණයක් දීමට වඩා ප්‍රේක්ෂකයාට ඒ ගැන සිතන්නට ඉඩ තබා ඇත. මෙළෙසින් බලන විට, මිනිස් සිතේ

සැකිලිවෙලට පොදුවේ සලකමින් ඒ තුළ කාන්තා සිතක හැසිරීම පිළිබඳව තව දුරටත් සැකිලිව සිටිනා වැසක් ඉස්මතු. කෙසේ නමුත් සර්වචන්ද්‍ර ඇදුරුකුමා සාර්වත්‍රීය ප්‍රයත්නයක යෙදී ඇති බවට සැකයක් නැත. එවන් අනපේක්ෂිත සිදුවීමකට පසුව කැලස මැද තනි වන මහමේ කුමරිය ඉන් පසුව තමාට ඇති එකම පිළිසරණ වැදී රජු බැවින් ඔහුගේ සිත දිනාගැනීමට මුහුණක් සි බවට ද ප්‍රේක්ෂකයාට විශ්වාස කිරීම අපහසු නොවේ. මෙම තත්වය තවත් සැකිලිව කරවමින්, වැදී රජු වචනය ඉදිරිපත් කරදී,

"බබයෝ මේ බස මට නොගත්තේ, සොදුරිය. මා දිනූයේ මාගේ දසස කමින් මිය, බබයෝ උපකාරයෙන් බව නොදැනිමි. සැමකාගේ ආණ පරිදි, මාගේ ගෙල සිදුලු වස් ඔහුට කඩුව දීම සඳහා ඔබ සැරසුණා මම දිටිමි." (මහමේ නාට්‍යය, 30 පිට)

මෙළෙසින් විමසා බැලීමේදී, ජාතක කතා කරුවා විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ඒක චරිතය දෘෂ්ටිකෝණය නොවී මුහුණත්වය පිළිබඳව තමන් තුළ වූ ගැඹුරු දැනුම හා පුළුල් දර්ශනය ද උපයෝගී කොටගනිමින් මහමේ නාට්‍යයෙන් මිනිසත් බවේ සැකිලිවෙලට ද කියා පාන රසවත්, කලාත්මක, විශිෂ්ට නිර්මාණයක් අප වෙත දායක කිරීමට අප ඇදුරුකුමා සමත් වූ බවට විවාදයක් නැත.

මහාචාර්ය සර්වචන්ද්‍ර විසින්ම කළා කෘති නිර්මාණය කොට ඉදිරිපත් කළා මිය පතමුස කෘති බිහි කරන්නට ගත් කළ කලා කරුවෙක් නොවේ. කල්පනා ලෝකය නම් කෘතියකට එතුමා දක්වන පරිදි, "උසස් කලා නිර්මාණයක් ස්වදේශ දෙනකුට පමණක් උචිත නොදෙක් නොව වැඩි දෙනාට ප්‍රිය වූ දෙයක් බවට පත් වුවහොත් එය වෙළඳ භාණ්ඩයක් වශයෙන් පහසුවෙන් අලෙවි වන්නක් වේ." එතුමාගේ අතිශාසන වූයේ සිය සත්ත්තු කළකලාව හා වාසනා ගුණය මෙහෙයවමින්, තමන් සතු දැනුම හා පුළුල් අත්දැකීම් ද මුසු කොට සැසි රසිකයන්ට ආස්වාදයක් ලබා දෙන නොදැන නිර්මාණ බිහි කිරීමටය. ඒ අනුව එතුමාගේ කෘතීන් අනුකර්ම කළකලාවක් වෙළඳ භාණ්ඩ බවට පත් නොවී, බොහෝ දෙනා තුළ වින්දනාත්මක උසස් රසයක් ජනිත කරවන විශිෂ්ට නිර්මාණ ලෙස එදත්, ඇත්, මතුදාත් ශ්‍රී ලාංකික රසික හදවත් තුළ පවතිනු ඇත. පෝරාදෙණි සරසවියේදී දැනුම සොයා ගිය අප වන්නන්ට හමු වූ පුළුස්සමකින්ම බිඳ සර්වචන්ද්‍ර ඇදුරුකුමා සැබවින්ම අප හට අත්කරවන ශාස්ත්‍ර හා කලා දානය ලබා දුන් මහා පුරුෂයෙක්ම විය